

[Udenrigsministeren.]

gerings og de danske Rigsdagspartiers Ønske at skabe en saadan Tillid, og gennem den Maade, hvorpaa Arbejdet tilrettelagdes, og gennem de Beslutninger, der blev truffet, lykkedes dette, og i Forening med hele den Karakter, Krigen fik, var dette tilstrækkeligt til dengang at holde Danmark udenfor. Det maa være vort Haab, at hvis krigerske Forviklinger skulde fremkomme paa ny i Europa, det da atter vil lykkes.

Det ærede Medlem sagde, at han ønskede en anden Udenrigspolitik, men han angav ikke denne Udenrigspolitikens Karakter. Det eneste Ord, han sagde derom, hvoraf jeg kunde slutte noget med Hensyn til hans Ønsker, var dette, saa vidt jeg forstod ham, at det ikke var tilstrækkeligt, at man i de nordiske Stater fastslog Viljen til en neutral Holdning, fastslog en Neutralitetspolitik, der skulde noget andet og mere til end selve denne Neutralitetspolitik; der skulde være en Beredvillighed til at tænke sig noget andet. Hvad det ærede Medlem tænkte paa, er mig ikke klart, men jeg er fuldkommen sikker paa dette, at i alle nordiske Lande er det netop denne Neutralitetspolitik, om hvilken man samles.

Det ærede Medlem talte om Tilbøjeligheden til at melde Danmark ud af Norden. Jeg tror, man kan sige, at hvis vi i dette Øjeblik forkyndte eller skabte Forestillinger og Forventninger om en anden Holdning end Neutralitetspolitik, vilde dette betyde, at Danmark meldtes ud af Norden, thi sikkert er det, at intet af de andre nordiske Lande da vilde slaa Følge i saa Henseende. Nu staar netop disse Lande enige om den fælles Vilje til Neutralitetens Opretholdelse. Den kom til Udtryk under de Forhandlinger i Oslo, om hvilke der har været talt saa meget i de sidste Dage, og den samlede de dér tilstedeværende Repræsentanter for de nordiske Lande i den mest fuldkomne Enighed paa alle de Punkter, som der var Lejlighed til dér at drøfte. Men det er muligt, at jeg har misforstaaet det ærede Medlem med Hensyn til, hvilken Karakter han ønskede at give vor Udenrigspolitik. I saa Fald vil der jo være Mulighed for, at han siden redegør derfor.

Dernæst har den ærede Ordfører for det konservative Parti sagt nogle Ord, som syntes at bygge paa den Opfattelse, at der var en Modsætning mellem den Enighed, der blev klarlagt ved Forhandlingerne i Oslo, og den Militærordning, der for Tiden bestaar i Danmark. Det er ikke muligt for mig at se, hvori denne Modsætning bestaar. Det er givet, og ingen har tvivlet om dette

under Samtaler mellem Repræsentanter for de nordiske Lande, at hvert Land maa indrette sit Militærvæsen ud fra de i det paa-gældende Land bestaaende givne Forhold under Hensyn til vedkommende Lands Kræfter og Muligheder, og deri findes intet, som umuliggør eller blot vanskeliggør den Koordination paa begrænsede Omraader, om hvilken den svenske Udenrigsminister talte.

Det ærede Medlem sagde ogsaa nogle Ord om, at den Tale, der er holdt af den svenske Udenrigsminister, er fremstillet i forskellig Belysning i forskellige Dele af den danske Presse. Deri har det ærede Medlem vistnok Ret, og for at der ikke skal være Grundlag for Tvivl i saa Henseende her inden for Tinget, tror jeg, det vil være hensigtsmæssigt, at jeg med den højtærede Formands Tilladelse nævner her de Afsnit af den svenske Udenrigsministers Tale, som belyser saa klart, som det synes mig muligt, hans Synspunkter netop med Hensyn til et Forsvarsforbund og et Samvirke mellem nordiske Lande paa visse begrænsede militære Omraader.

Hans Ord i den fuldstændige Gengivelse — jeg ved ikke, om den har været fremme i nogle af de danske Blade — er disse: „Et Forsvarsforbund, er dette ikke det samme som en Militæralliance? Men Alliancer plejer aabent eller underforstaaet at være rettet mod nogen. Har Norden en fælles Fjende? Svaret er med fuld Ret Nej. Alliance er følgelig meningsløs, ja maaske direkte skadelig, thi kan det være klogt at optræde, som om man havde en Fjende? Stilles dette fuldt klart i Dagslyset, at Nordens virkelige Samlingslinie ikke er andet end en fælles Bestræbelse for ikke at inddrages i Krig, saa er der ikke længere Tale om et Forsvarsforbund med ubegrænset Forpligtelse for alle tænkelige Muligheder, men det viser sig at gælde et Neutralitetsberedskab, der ogsaa udstrækkes til Militærforanstaltninger. Da fremtræder Spørgsmaalet paa en Maade, som gør det mere egnet til Prøvelse i deres Øjne, som vil se, erkende Forholdet mellem Forpligtelser og Evner og Muligheder, da bliver Taagen til noget mere haandgribeligt, mere forstaaeligt, hvis man stiller Problemet saaledes: Gives der begrænsede Omraader og Spørgsmaal, for hvilke det gælder, at en vis Koordination af alle eller flere nordiske Landes Værnekraft kan give øget Styrke til vore Muligheder for at undgaa Krig? Nogen anden fælles Fjende end Krigsfaren er der ikke Tale om. Jeg kan i Dag kun svare dette: Det er værd at prøve; hvor